

SZARVAS és VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Felelős szerkesztő **BENCZUR SÁNDOR.**

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt.
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

A panszlavizmus rugdalódzásai.

Régi baját képezi községünk virágzó ág. ev. vallásu egyházának a tót liturgia. Már volt alkalmunk nekünk is ezzel, és a köteles magyar tannyelvű népiskolai oktatás behozatalának kérdésével ismételtén foglalkozni, de azt, bár tudtuk és tudjuk, hogy népünk a tót nyelvű liturgiához makacsul ragaszkodik, mégsem gondoltuk, miszerint a magyar isteni tiszteletnek a régi ág. ev. templomban a tót isteni tisztelettel való egyenjogósítása, oly minden kritikán alóli botrány előidézését eredményezi mint a minő Darabos György és Lustyik Mátyás egyházi tanácsosok (presbiterek) kegyelméből 1899 évi január 30 és 31-én lejátszódott.

Köztudomású dolog, hogy a régi békési, vagyis a jelen arad-békési, békési és csanád-csondrádi egyházmegyében, azon tót szellem, melyet közönségesen panszlavizmusnak nevezünk nem is olyan nagyon régen, ha nem is egész nyíltan, de türtlen virágzott, hogy e kiválóan hazafiatlan eszméknek községünkben ma is hány követője van, e tekintetben csak a helybeli postahivatal adhatna kellő felvilágosítást, azzal, ha közzé tenné, hogy a híres pánszláv újságok hány példányban járnak községünkbe.

Az újságolvasó közönség egyrésze, bizonyára emlékezni fog még azon mély megdöbbenésre, melyet néhai Sipos Somának, a „Szarvasi

Ujságban“ a nyolczvanas évek elején közölt, és a panszlavizmusnak községünkbeni leleplezésére vonatkozó cikkei tettek, nagyon sajnáljuk, hogy sem a posta hivatal, sem a Szarvasi Ujság vonatkozó számai nem állanak rendelkezésünkre mert emlékezetünk szerint, a Szarvasi Ujságban névszerint voltak az akkori mataderok felsorolva jó lenne összehasonlítás tárgyává tenni, vajjon a jelenlegi kolompások szerepeltek-e akkor is, így vizsgálat tárgyává lehetne tennünk azt is, hogy a január 30 és 31-iki botrányban mennyire részes a tót szellem.

Ismerjük Darabos György és Lustyik Mátyás presbitereket, tudjuk hogy szerepelni vágyó egyének, egy bizonyos körben, bizonyos irányban és módon kapacitások, de nagy okunk van kételkedni abban, hogy a nevezett presbiter urak a maguk intenciójából küzdenének a magyar Isteni tiszteletnek egyenjogósítása ellen, ők minden bizonyára csak az eszközközök, kiket egy titkos rugó mozgat, mely titkos rugó azonban mint a bagoly, a nap fényre kijönni nem merészel.

Szomorú tény ez, mely az ág. ev. egyházunk hirnevét emelni nem fogja, de hogy községünkben a magyar nyelv és eszme ellen bizonyos akna munka folyik, azt bizonyítja az említett botrány, bizonyítja azon tény, melyről a hírek rovatában már leszámoltunk, mely szerint a községi tanyai iskolák köteles magyar tan-

nyelve ellen szintén felszólalás történt, és akadt oly polgártársunk, aki követelte, hogy gyermekeit ne magyarul, de tótul tunitsák, mert ő nem magyar, de tót! (Vezérelné őt a mindenható minél előbb a fehér czár birodalmába. az óhajtott kancsuka és vutihoz Szerk.)

Talán akadni fog, aki ezen jelenségeket kicsinli, és felszólalásunkat a vészharangnakidő előtti megkondításának minősíti. Ohajtjuk, hogy az lenne, de jobban ismerjük a kebelünkön melengedett viperát, sok egyéb apróbb megfigyelést tettünk, mely egyenkint érthetetlen, összefüggésben azonban nyomos gyanuok, miért kételkedünk abban, hogy csak sok lármáról lehetne szó. Volt alkalmunk a panszlavizmusz notabilitásaival megismerkedni és érintkezni, tudjuk, hogy ezek simák mint a kigyók és ravaszok mint a rókák, és mert tudatában vannak eszméik és tanaik állam ellenes voltának, csak a legbizalmasabb körben tör ki belőlük a vad szenvedély.

Princzipium obstra sero medicina paratur. Addig küzdünk a hydrával, míg legyőzése nagy nehézségbe nem ütközik. Bizunk az ág. ev. egyházi kormányzat hazafiasságában, tudjuk, hogy mindent meg fognak tenni, miszerint a január 30 és 31-iki botrányok ne ismétlődjenek. Időszerűnek tekintjük azonban, az egyházi kormányzat újja szervezésének kérdését is hangoztatni, kerelkedjen már az e g h á z i k o r m á n y z a t

SZARVAS és VIDÉKE TÁRCZAJA.

Dal a váltóról.

„Váltónak sok a csinja-binja“,
Jó Karvassy megírta rég!
De úgy látszik, hogy nem okulnak
Ez arany szabályon ma még.
Boldog, boldogtalan csak gyártja,
Akarva, nem akarva is.
Ki gondolná, ugyan ki hinné,
Hogy a váltó olyan hamis?!

Szerelmet kér a divat-hölggtől
A lángoló ifju bolond.
S szerelmet nyer, ha a piczinke
Lábakhoz aranyokat ont;
Hamis szerelmet! . . . de mit érte
Az ifju a bankokba visz:
Ki gondolná, ugyan ki hinné,
Hogy a váltó szintén hamis?!

A tőzsér milliókra vágynak,
S a börze játék megered.
S az aranyhegy, mit összehordott,
Szül neki egy kis egeret.

Fucscs minden bár! hamis eszére,
S váltójára még adnak is.
Ki gondolná, ugyan ki hinné,
Hogy a váltó szintén hamis?!

Lövés dördül . . . s a hír elszárgul
Villámszárnyon nagy messzire.
Váltó bajok miatt egy élet
Dölt a kegyelmes semmibe.
A hírt kisérem kélti, való .az,
Jól tudják, s szánakoznak is.
Mindenki tudja jól nagyon jól,
Hogy csupán a váltó hamis . . .

S. S.

Farsang.

(1899. február 14.)

Mikor tündér ország királynője egy verőfényes szép napon ezüst kertjében sétált s picziny lábacska-ját egy irigy rózatövis megszurta. hiába való volt a tündéreknek minden büvös-bájos hatalma, a szép tündér királynő egy bibor piros hajnalon szemeit lehunyta: tündér ország királynő nélkül maradt. Volt is sirás rívás, mert a legszebb tündér többé nem volt. Mikor aztán bánatuk kissé enyhült, új királynő után néztek. Ámde hiába kutatták fel az egész országot, a fakadó hajnal s a pirosuló rózsza nem szült több olyan tündért,

akit a királyi trónra méltónak találtak volna. Szép ugyan volt elég, mert hiszen mind szépek, de olyan szépet még sem találtak, aki a másik szépségével vetekedhetett volna. Ujra sirtak a szegény tündérek, a szemeikből kicsordult könnyek árja kristály patakká nőtt, de mindhiába, nem találták meg azt a szépet, akit kerestek.

Szegény tündérek!

Ez a kis mese most jutott eszembe, amikor a szarvasi nőegylet jelmez estélyén annyi szép asszony és bájos leány tündöklött teljes pompa és káprázatos fényben.

Megindult a szívem azoknak a szegény tündéreknek szomorú sorsán. Mennyit fáradtak, kutattak mindenütt, s ahol igazán megtalálhatták volna akit kerestek, épen azt a helyet kerülték el.

Egy tündér kert volt az „Árpád“ diszterme, hol andalító zene mellett kábitó parfüm illat özönében mint megannyi bájos tündérek lebegtek a tánczra kész fiatal-ság karján a leányok és asszonyok legszebbjei.

S én azon tündöttem mégis ki volt a legszebb . . . de hiszen ki tudná azt megmondani mikor „mind fessék ők, mind angyalok, mind szép és bájosok.“

Farsang, a mulatozás és jó kedv ideje lejárt, Carneval uralmának vége.

Hanem mielőtt teljesen a szomorkodásnak adtuk volna magunkat, nőegyletünk lelkes vezetői, szép asszonyai gondoskodtak róla, hogy méltóan vegyünk búcsút a bálterem sikos parkettjétől, hogy egy kellemes visszaemlékezés töltse el majdan szomorkodó szívünket.

terén is felül, a józan hazafias elem, és némita el a demagógok féltelenségét, mert míg a jelenlegi demagógia az egyházi kormányzatban helyt foglal, míg az oda nem való elemek ki nem küszöböltek, addig a mai állapot gyökeres megváltozását remélnünk nem lehet.

Ismételten felhívjuk az egyházi kormányzat figyelmét, a magyar tanítási nyelv köteles behozatalára, egy új generációnak hazafias szellemében és a magyar nyelvben való neveltetése a legjobb orvosság a titkos akna munka felrobantására és a nemzetiségi torzalkodás megszüntetésére.

Végül önmagunk igazolásául annyit óhajtunk megjegyezni: bennünket a személyes gyűlölség nem vezetett, helyzetünkkel fogva csakugyan állíthatjuk, hogy minden párt és személyes érdeken kívül állunk, felszólalásunk czéjja tisztán a nemzeti szellem előmozdításának szent ügye.

Szemian Dániel

szül. 1822. † 1899.

Gyász-zászlót lenget a tavaszi fuvalom a főgymnasium épületén.

A köznevelés régi kipróbált harczosa hajtotta fejé-öröknnyugalomra.

Szemian Dániel ki 1853-tól 1893-ig volt a főgymnasium fáradhatlan munkása, a hat év óta éltet önkényes nyugalom — Isten akaratából — az örök nyugalommal váltotta fel.

Most midőn egy munkás élet záró pillanata bekövetkezett, a hálás és kegyeletes szív kötelességét vélem lerövíni azzal, hogy az Istenben elnyugodott öreg érdemes tanár emlékéit feljújtom.

Szemian Dániel született Szádon, Hontmegyében, hol atyja a báró Hellenbach család uradalmi tisztje volt. Utóbb az apa szerencsétlenül borulván ki a hegy lejtőjén lefelé vágatató kocsiból, oly agyarázkódást szenvedett, hogy hónapokon át felgyógyulni nem bírt s kénytelen volt állásáról lemondani. Ekkor a család rokonkörbe B.-Cabára költözött és Szemian Dani itt végezte népiskoláit. Gyermekkori emlékeinek sok ártatlan és kedélyes adata fűződött a hajdani nagy faluhoz, melyeket élvezetesebb volt tőle hállani, mint utána leírni. Utóbb az apa egészségét visszaszerezve, állás után nézett s így jutott a család Rákos-Keresztúrra: Itt községi jegyző és a báró Podmanyiczky János uradalmánál gazdatiszt lett a családfő, ki gyermekeinek nevelését Budapest közelében inkább remélte eszközölhetni mint ha Csabán megmarad. A család három fiu gyer-

S ez volt az idei farsang legkiemelkedőbb pontja.

A nögyelet estélyei különben arról nevezetesek hogy ott van az igazi jókedv tanyája s ez most sem volt különben. Fesztelen jókedv uralgott még akkor is, amikor a csillárok fényét a beszűrődő nap sugára már elhomályosította.

Ott voltak. Asszonyok: Bakay Gézáné, Bugyis Andorné, Csapó Sománé, Dérczy Péterné, Haviár Gyuláné, Haraszti Oszkárné, Grabenhoffer Jánosné, Konstantinovic Györgyné, Kloos Jánosné, Kalocsa Istvánné, Lavatkáné, Mikolay Istvánné, Oláh Miklósné, Tapolicsányi Imréné, Wieland Sándorné, (Gyula) Zlinszki Istvánné stb.

Leányok: Chovan Jolán, Christoph Flóra, Kalocsa Jolán, Kicska Ilka és Hermin, Kloos Emma, Klm csek Irén, Konstantinovic Szidi, Lavatka Jolán, Szenos Jolán, Zlinszky Rózi stb.

A páholyokat is előkelő néző közönség töltötte meg s a többek között ott voltak: Déri Henrikné, Dósa Andorné, Grimm Mórné, Grimm Jakabné, Reismann Adolfné, Szemian Dánielné, Tajbar Gusztávné, Szemző Gyuláné, Wolf Gyuláné stb.

A talp alá valót Ráczi Pepi zenekara szolgáltatva s igazán meg is felelték kötelességüknek amikor olyan szívhez szólóan huzták a „nótákat“, hogy akkor minden mást feledve önkénytelenül kiáltottak: „soh se halunk meg“.

T. D.

meke egymás után került Selmecze s utóbb Pozsonyba. Szemian Dániel a gymnasium végeztével theológiára ment s megszerezvén a tanári és lelkeszi pályára akkoriban egyaránt jogosító okleveleket, Bécsbe került a cs. és kir. egyetem egyesült protestans theológiájára. Már ekkor önjerejét lévén utalva a báró Ambrozy családnál nevelőseget vállalt. Midőn az Ambrozy-család a szabadságharc elején Temesvárra költözött s utóbb körülzáróztatott Szemian Dániel szintén benszorult a várbán, hol a beteg és sebesült protestans katonáknak a vallás vigaszával szolgált, sőt a várparancsnok rendeletéből az elhaltakat temetgette is. A körülzárólt várból szabadulván Zitterburth építész családjához jutott nevelőnek, hol a két fiu testvért a gymnasium alsó osztályaira magánlag előkészítette. A Bach Korszakban a prof. gymnasiumok léteükkben megtámadtatván, mindenféle kénytelenek voltak a tanárok létszámát a Thun-féle „Entwurf“ magas követeléseinek arányában fokozni. Ez időben került Szemian Dani Szarvasra hova öt a budapesti gyűléseken időző Placszkó István akkori esperes úgy hívta meg, hogy már jókorabb tanáru megválasztott testvérevel együtt az alsó osztályokban váltakozva fogja tanítani a hittaniakat. Ezen tervtergetést azonban halomra döntötte azon időszak iskolai életének gyors átalakulása, Tanítottak ezek a régi jó tanáraink minden tárgyat, mit a gymnasium felőlel s Szemian Dani mégis leginkább a latint, a németet, a magyart, a földrajzot, a természetrajziakat, a vallástaniakat vállalta magára, 40 évre terjedő rendes tanári működésében átálte jó nesternek a gymnasium történetének legválságosabb évtizedeit. Szerény fizetés nagy tárgyhalmaz, hetenkénti sok óra, több osztályokban való váltakozó osztálytanárság nem törte meg öregünk munkakedvét, lelkesedését, csak a korával járó gyakori betegeskedés kedvetlenül el őtt annyira, hogy 1893 őszén önkénynt nyugalomba vonult. És a kiérdemelt nyugalom hat éve alatt az iskolai életnek jobbra fordultával sem hallotta őt senki zugeóldni, vagy panaszkodni, sőt ellenkezőleg örült az intézet fellendülésének s a tanári kar rég megérdemelt kedvezőbb anyagi díjazásának.

Most ő is bevonult a multak emlékébe.

Áldott legyen közöttünk soká az ő emlékezete.

A gyászoló család, az alábbi gyászjelentést adta ki:

Özv. Szemian Dánielné, született Stark Vilma, fájdalomtól megtört szívvél tudatja úgy maga, mint leánya Gizella s édes anyju özv. Stark Mihályné született Folkusházy Zsuzsanna, valamint testvérei és rokoni nevében jó férjének, illetve az áldott apának, vőnek, sógnak s rokonnak Szemian Dánielnek a szarvasi ág. h. ev. főgymnasium 40 éven át rendes, utóbb 6 éven át nyugalomba vonult tanárának élete 77-ih évében f. é. február 17-én délután 3 órakor történt csendes elhunytát. Temetése február hó 19-én délután 3 órakor a halottas háznál emondandó ima után a templomban fog megtartatni. Szarvas 1899. február hó. Áldott legyen emléke!

A szarvasi Ág. Ev. főgymnasium tanári kara, szintén adott ki gyászjelentést.

Századvégi korszámláláshoz.

(Flammarion Camille után.)

Mult számunkban közöltük azt, hogy a XX-ik új század 1901. évi Január 1-én veendi kezdetét. Ezuttal függelékül — Flammarion után — tudatjuk azt is hogy melyik országban látják meg legelőször a jövő század hajnalát.

Ugyanis abban az időben, melyben az órák Párisban éjfelet jeleznek; Budapestén éjfelet után 1 órát mutatnak, míg Pétervárott 2 óra lesz; Teheránban 3 óra; Bokharában és Tobolszkbau 4 óra; Madraszban és Colombóban 5 óra; Mandalajban és Kalkutkában 6 óra; Saigonban és Hanoiban 7 óra; Shang-Haiban és Séoulban 8 óra; Jeddóban 9 óra; Brisbaneban 10 óra; Naumeában 11 óra, s Dél-Chatam szigetén 12 óra délben.

Másrésről pedig éjfelet lesz 1900 december 31-én Párisban éjfelet 12 órakor, míg Lisszabonban 1/4 tizenkettőre; a sénégal St. Louisban 3/4 tizenegyre; New-Yorkban 7 óra; Chicagóban 6; Mexikóban 5; San-Franciskóban 4; a Walesi heg. szigetén 3; Alaskában 2; Honoluluiban 1; dél Chatam szigetén pedig déli 12 óra.

Ezen utóbbi sziget, a mi ellenlábainknak szomszédágában van, és ezen a délkörön, mely a párisival ép-n szemközt fekszik, van még néhány más sziget is, ugymint Kermarecz szigete, a Viti szigetek, Vallis szigete, Barbary, Midway és Kanada szigete az Aleonti sziget csoportban. Nevezetes az, hogy ezen a délkörön mely épen 12 órányira van tőlünk. — mikor Párisban éjfelet van, itt épen dél all be, tudniillik a más napnak, vagy az előtte való napnak dele

Itt változik meg a napnak neve is. A tengerészek, ha körülhajózzák a földet, itt vesznek el a napokból egyet, vagy itt adnak egyet hozzájuk.

Ezen a partokon, egy napnyi különbség van a naptárban, a szerint a mint az illető szigetet keletről vagy nyugatról érintik. Az egyik szigeten hétfő van, mikor a másikon vasárnap.

A portugálok és a hollandok a Jöreménfokot megkerülve, nyugatról érkeztek oda; a spanyolok ellenben a Magellán szoroson áthaladva, keletről jöttek. Tormosának (a hajdan hojland-gyarmatnak) lakóinál hétfő van ugyanakkor a mikor a spanyolok által fölfedezett Marianne szigeteken Vasárnap van, — Felfogható s megmagyarázható ezen körölmény onnan, mert a gyakorlati életben elváltozó vonal nem esik össze sem a párisitól, sem a Greenwich-től, sem a másunnan számított 180° délkörével, s ejtől erősen eltér keletre Kancsatka fele. nyugatra a Carolina szigetek irányában; majd ismét keletre. Uj Zéland és Chatam szigete felé.

Igy magyarázható meg az, hogy mikor kezdődik az új század, és az is, hogy hol fog kezdődni?

A föld lakói közül a XX-ik századot legelőször üdvözölhetik: az oroszok Kamcsathában; a japánok Ieba szigetén és Tokióban; a spanyolok és az amerikaiak a Philadelphi szigeteken; a szigetlakók Uj Quineában, a Salamon szigeteken és a Hebridákon; a francziák Uj-Caledoniában; az angolok Uj-Zélandban és Chatam szigetén. És pedig:

Ezen az utóbbi szigeten köszönt be legelőször a XX-ik század. Keleti hosszúsága Párisból 180°58' — tehát tizenkét órával es négy percczel előbbre van mint mink. Mikor az óra a párisi observatóriumban 1900 évi december 31-én éjfelet üt, akkor az Oceán ezen elveszett pontján már 1901. január elsején déli 12 óra 4 perc leend, tehát az új század első napjának dele már négy percczel elmúlt.

Miután ezen nevezetes Chatam szigetről gyakran történik említés, meg kell emlékeznünk még ezen kis sziget lakóiról, a kik nehezen érik meg az új századot. Ezen szerencsétlen os lakók száz évvel ez előtt még 2000-ren voltak, még 1830-ban már 1500-ra apadtak le. Ugyanis szomszédaiak — az új-zélandi maorik — pusztították ezen barátságos és boldogan élő embereket, a kik jólétben élvén, jó husban sőt kövérek voltak. Ezt megtudván az emberevő maorik, az 1835-ik esztendőben új-zélandból tömegesen áthajóztak hozzájuk látogatóba, s barátságot színelve a chatamiak iránt, velök tüzhelyeket készítették és elegendő tüzelő fát hordattak össze, Bizonyos jeladásra a ravasz maorák megrohanták a vendégszeotrő chatamiakat, őket leöldöstek, a tüzhelyeken megsütötték, és husukból jól lakmároztak és a maradéklusból conservat csináltak. Az óta is ember rabló támadásokat intéznek ellenök, s 1870-ik év felé már csak 200 lakó maradt belőlök, még mai napság csupán csak vagy ötvenen lehetnek a szigeten. A mi kedves emberi fajunknak ugy az ó-korban, mint jelenben is — kicsinyben — ez a megszokott története!

Végül megemlékezik Flammarion az égitestek változásairól, s különösen jelzi a napfogyatkozásokat, melyek közül teljes s legérdekesebb napfogyatkozás 1999: évi augusztus hó 11-ik napján — tehát száz év múlva — lenne s Francia- és Magyarországon látható. Minalunk ezen napfogyatkozás kezdete délelőtt 10 óra 30 perczkor álland be s unokáink fognak benne gyönyörködnetni.

H I R E K.

— **Elhalasztott hangverseny.** A tegnapi tervezett tanulói hangverseny a gymn. gyászsejete miatt a jövő szombatra halasztott.

— **Községi képviselő testületi közgyűlés** volt e hó 17-én délután, mely alkalommal túlnyomólag a községi iskolák rendezésével foglalkoztak. A községi iskolák igazgatójává Molnár János tanító lett megválasztva; s a rózsási s kákai községi iskolák környékén levő tanyai lakosok ama kérelme, hogy az iskolákban vasárnaponként tót nyelvű Isteni tiszteletek tartassanak, a képviselő testület, mint törvénybe ütközöt elvetette, s csakis magyar nyelvű Isteni Tiszteletek tarthatását engedélyezte. A községi tanítók átköltözködés alkalmával felmerült költségek megtérítése iránti kérvényüket mint nem teljesíthetőt el vetette. A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette, hogy a volt Bány-beli lakást Lövenfeld Soma 200 frtért, s a piactéri meszes bódét Buck Adolf évi 400 frtért — 6 évre bérbe vették. — A szarvasi kir. Járásbíróság helyisegeinek átalakításáról szóló jelentéseket a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette.

A Szarvasi Takarékpénztár e hó 16-án délelőtt 9 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését, melyet Haviár Dani elnök határos beszéddel nyitott meg, megnyitó beszédében a Szarvasi Takarékpénztárnak — dióhéjba foglalva — 30 éves működését méltatta. Az elnöki megnyitó beszéd után az igazgatósági jelentéseket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette. A részvénytársaság további három esztendőre elnökké Haviár Dani, s alelnökké Dancs Béla urakat választotta meg egyhangulag.

— **Vásár.** Tavasz vagy Mátyás napi országos vásárunk tegnap vette kezdetét a tegnap megtartott barom vásárban nagy volt a kereslet az igába való jószágok, s ezen kívül a gyenge borjas, s az ellős tehenek iránt. Sertés vásárunk is rendkívüli élénk forgalmu volt. A kirakodó vásár ma veszi kezdetét, de ebben a pénzsűk világban alligha lesz élénk forgalmú.

— **Nyilvános számadás.** A szarvasi nőegylet 1899. évi február 14-én rendezett jelmezbálijának összes bevételei 243 frtot, összes kiadásai 76 frt 16 krt tettek ki; a tiszta jövedelem tehát 166 frt 81 kr. A jelentékeny jövedelemhez szíves felülfizetésekkel járultak: Gróf Uiberacker Ottóné 30 frt, Huszerl Sándor 1 frt, Pollák Béla 1 frt, Sehreiber Lipót 1 frt 50 kr, Dr. Takács Izsó 1 frt, Kazinczy Camilló 1 frt, Dr. Mázor Elemér 5 frt, Perczel János 4 frt, Wolf Gyula 3 frt, Dr. Belopotoczky György 1 frt, Dancs Szilárd 1 frt, Dr. Glasner Adolf 2 frt, Haviár Dani 5 frt, Nagy László 50 kr, Ponyiczky Máté 3 frt 50, Dérczy Péter 1 frt, Dr. Haviár Gyula 3 frt, Szirmay L. Árpád 3 frt 50, Liszka Gyula 1 frt 50, Robitsek Jenő 50 kr, Schiff Jenő 1 frt, Váry Elemér 1 frt, Szihta Tivadar 50 kr, Harasztí Osszár 4 frt, Medveczky József 3 frt 50, Robitsek Sándor 1 frt, Lusztig Sándor 50 kr, Grabenhoffer János 2 frt, Dr. Mikolay István 1 frt, Csapó Soma 2 frt, Dr. Sziráczy János 1 frt 50, — A szarvasi nőegylet vigalmi bizottsága e szíves felülfizetések nyilvános nyugtázása mellett halás köszönetet mond a jótékony adományozóknak.

An aradi ügyvédi-kamara, mult vasárnap tartott tisztújító gyűlésén Haász Sándor eddigi elnök helyébe Szalay Károlyt, alelnökké pedig az eddigi Mülek Lajos helyett Péterffy Ántalt választotta meg. Ugyan ezen gyűlésből a kamara kérvényt intézett az igazságügyi ministerhez, hogy az esküdttszéki intézményre való tekintettel a bírák és ügyvédek szolgálati jelvényeit jelenjenek meg a tárgyalásokon, és hogy a telekkönyvi zugírászat akadályozására a beadványok

ügyvédi vagy közjegyzői ellenjenjegyzéssel fogadtassanak el; — továbbá hogy a hivatalból kirendelt védők és ügygondnokok az állami pénztárból díjaztassanak; s hogy az ügyvédi rendtartás, különösen a munkadíjak megállapítása módosíttassék; végre hogy az ügyvédi nyugdíj-intézmény elodázhatlanul létesíttessék.

— **A sorozás határideje** Az 1899. évi ujonczozás előkészítésével megállapítottak azon határidőket a melyeken az egyes járásokban az ujonczozás meg fog ejtetni, a menyiben az ujonczjutalék megajánlását tartalmazó törvény késedelmes megalkotása akadályokat nem fog támasztani. A működési tervzet szerint a sorozás a következő napokon tartatik meg: Szeghalmon márczius 1. 2. 3. 4.; B.-Csabán márczius 13. 14. 15. 16.; Gyulán a gyulai járásra nézve márczius 17. Gyula városra nézve márczius 18. és 20.; Békésen márczius 22. 23. 24. 27. 28. 29.; Gyomán április 6. 7. Szarvason április 10. 12. 13. 14. és Orosházán április 17. 18. 19. 20. 21. 22. — A megvizsgálandó hadkötelek száma Szeghalmon 593. B.-Csabán 809. Gyulai járásban 190 Gyula városban 351. Békésen 879. Gyomán 412. Szarvason 695. Orosházán 1017. A polágrai elnöki tisztelet Békés-Csabán, Gyula városban, a gyulai járásban és Gyomán dr. Fábry Sándor alispán, a többi járásokban dr. Bodoky Zoltán főjegyző, — a polgári orvosi tisztelet az összes járásokban dr. Zöldy János tiszti főorvos fogja ellátni.

— **Kondoroson** f. hó 12-én igen sikerült táncmulatság zajlott le, melyben ugy az ottani, mint a vidék számos intelligens családja részt vett, — A hagyományos jókedv ez uttal sem szenvedett csorbát, aminek fényes bizonyítéka az, hogy sokan csak másnap hagyták oda a báltermet, A uőgyesekdt 26 pár tánczolta — ott voltak: asszonyok: Albrechtovics Gusztávné, Balla Sándorné, (Csabacsüd) özv. Baross Károlyné. Baross Istvánné, Baán Ignátné (Szarvas) Borsoódy Józsefné, Bukovinszky Mihályné, Fekete Miklósné, Fűzék Béláné, Herczberger Kálmánné, Illgner Frigyesné, Jánosy Gézánné, Kloos Jánosné (Csabacsüd) özv. Kiss Fehér Mária, Privler Pálné, Suhajda Antalné, Sziber Istvánné, Tóth Kálmánné (Csabacsüd) Vig Ferenczné (Békés) Dr. Zsivkovics Aladárné. Leányok: Albrechtovics Erzsé (B. Csaba) Balla Ilonka (Csabacsüd) Báán Emma (Szarvas) Bella Aranka, Benczúr Ilonka, Kloos Emma (Cs. Csüd) Mácsai Jolán (T. Komlós) Marcsék Jolán, Petes Margit, Tóth Irénke és Annuska. stb.

— **Enyhe telek.** Most, hogy a tavasz megint teljes napfényben mutogatja magát, alkalomszerűnek találjuk a megemlékezést ama különösen enyhe telekről, amikről a régi főjegyzések megemlékeznek.

1327-ben a tél olyan lágy volt, hogy a fák már januárban virágoztak. Az aratást pünkösdkor már kezdték. Jakab napja táján pedig vigan szüreteltek. 1396—97 és 98-ban szintén csodálatosan enyhe telek jártak. Akkor is korán arattak s igen kttünő borhoz jutottak. 1463-ban enyhe télre forró és száraz nyár következett, aminek következtében a boszniai folyók mind kiszáradtak. Az 1484-dik esztendő tele egészen tavaszias volt, a nyara pedig száraz. Ezen az őszön annyi bort szüreteltek, hogy egy részét ki kellett önteni, mert nem volt elég hordó. 1572-ben a fák virágzása szintén januárban kezdődött. A rákövetkező februárban a madarak fészket raktak és tojtak. Az 1601-diki enyhe télre rettenetes szárazság következett, kiapaszta a kutakat is. 1607 és 1608 megint nem hozott telet s korán adta a tavaszt. 1622-ben az ideihez hasonló hótalan télre szárazság felelt, rendkívüli drágaságot okozva egész Európában. Három évvel később a pacstírták már januárban szóltak. 1651 és 52-ben enyhe tél és száraz nyár volt. A szőlő ugy megérett, hogy magjai valóságos aranyoknak látszottak. Az 1656-iki tél szintén nem volt hideg s a méhek már ápriliaban hozzáláttak a mézgyűjtéshez, 1660-ban olyan lágy volt e tél, hogy január teljesen virágos és madárdalós lett. Ekkor megint száraz nyár ált elő, még pedig olyan mértékben, hogy a tengerek kiszáradni kezdtek s itt-ott a beléjük süljedt épületek omladékaik látni lehetett. Ilyen tél és ilyen nyár volt Magyarországon 1666-ban is. Hát bizony ezek a régi főjegyzések az idei nyárna nem igen biztatók, mert ha az enyhe telekre eddig majdnem mindig száraz nyár következett, akkor most is alighanem ugy történik. Arra ugyan kiállítás van, hogy sok és jó bor lesz, hát mi vigasz ez, mikor a hamisítások révén a jó bort sem igen meri meginni a szegény exlexes magyar.

„Henneberg-selyem“

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint hához szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Még sohasem

100.000

létezett!

lehet az Újságíró-sorsjegyek utolsó huzásánál, mely már holnapután

KORONÁT kedden február 21-én fog okvetlenül megtartatni,

 egy koronával nyerni.

Főnyeremény 100.000 korona, 10.000 korona stb. stb.

Egy sorsjegy ára
egy korona.

Sorsjegyek kaphatók: az összes bankokban, váltóházakban,
dohánytözsdekben és ezen lap kiadóhivatalában.

Új italmérés!

A szentesi határban

szarvasi országot mentén

VEGSERI LAJOSNAK

mezőgazdasági kis üstön főtt

valódi gabona pálinka

nagyobb és kisebb mennyiségben

kapható igen jutányos áron.

* Előrangú hazai gyártmány. *

Pontos cím:

Első magyar
Gazdasági gépgyár
résztársulat
B U D A P E S T.

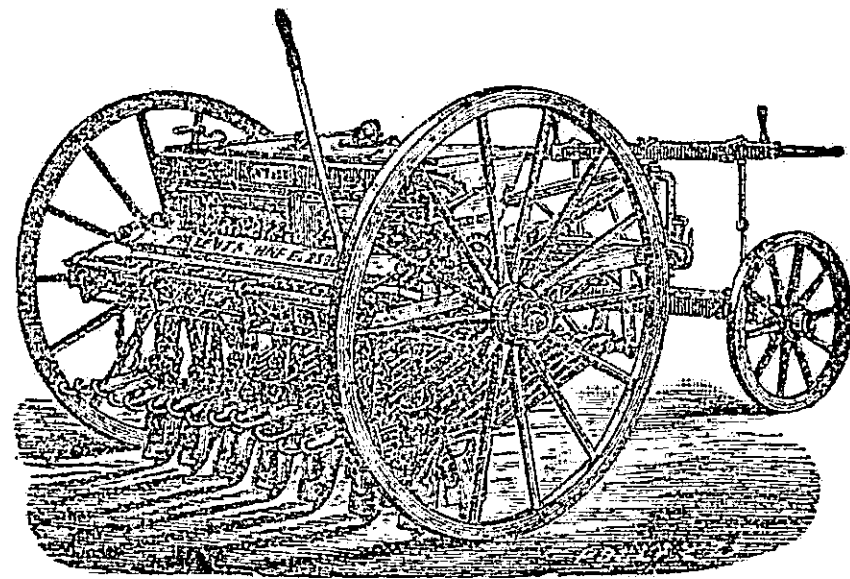
Magyarország legnagyobb és egyedül
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden
szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk
fordulni.

Részletes árjegyzékkel
és szaksterü felvilágosítással díjmentesen
szolgálunk

Szarvasi országot mentén

GAZDASÁGI GÉPRAKTÁR.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönség
becses tudomására hozni, miként az ország
szerte kitűnő hírnévnek örvendő

KÜHNE E.

g a z d a s á g i g é p g y á r

Szarvason felállított

bizományi gépraktárának

kezelésével alólított lettem megbizva, s tudatom miként bizományi üzletemben a
legjobb szerkezetű s a legjobb kivitelű gazdasági gépek u. m. *Sack rendszerű*
mélyítő ekék, egyes és kettős ekék, szecskaavágók, morzsolók,
triörök, rosták, vetőgépek, aratógépek egyszóval mindennemű gazda-
sági gépek; az eredeti gyári áron kaphatók, s illetve rendelhetőek meg.

Miután üzletem csak is a legjobb minőségű és szerkezetű *Kühne-féle*
gépeket hozza forgalomba, azon kéréssel fordulok a n. é. gazda közönséghez,
miként e nemű szükségleteit nálam fedezze, biztosítván minden vevőt s megren-
delőt, kifogástalan kiszolgálásról, s a legmesszebb menő kedvezményes árról.

Szarvas, 1899. február hó,

tisztelettel

Grábenhoffer János,

Kühne E. gazdasági gépgyárának bizományosa.

2-6

HOMOKI SZŐLLŐTELEPÍTŐKNEK IGEN FONTOS.

A czég 17 év óta áll fenn s most már az orszá-
gon kívül is elterjedt
a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Horvát-,
Szlavónország, Bosznia, Csek, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország,
Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbi, Bulgária, Románia és Németország
részére, Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 db; vadoncz-állománya 8 millió.
A czég évenként 4500-5000 rendlőnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-
iskola, teljesen homoktalajon
létesült s így az főként a **homoki szőlőtelepítőknél**
kincses háza azért, mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült
fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos,
köveces talajban nemkülönb a lapos, és magas (hegyes) fekvésnél mindig
biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodásu
vagy túlságosan kövérített talajban állittatik elő. A gyümölcsfajok boldogult
Bereczki Máté mezőkövácsházi hírneves telepéről valók. **Ugy magasdereku,**
valamint törpe csemeték megrendelhetőek körte, alma, szilva, őszi bar. czk.
kajszin-baraczk, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből. Az 1-2
3-4 éves, gazdag gyökertű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok
erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák
drbja 40-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállaooss tárgyat képe-
zik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaírítás folytán 1-2-3-4 éves selejtozott
minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krrért,
melyek gazdag gyökérzetűknél fogva főként nagyban telepítésekhez oicsó-
ságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczai is bármily
szamban és erősségben megrendelhetőek a fentirt czégnél. A gazdag gyökér-
zetű vadonczok 1000-c azoh erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed.
Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-czím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája,

C Z E G E L É D E N.

! ! Tessék árjegyzéket kérni ! !